

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Filipos a'uchéjme'ecaa

Pablo pu huá'ateujte'e

¹ Inee, i nej i'i Pablo, ajta a'íjna i Timoteo, iteen i tej ravaire'e te'íjna í Jesus í Ciríistu'u, ayée tu tejá'amuayu'use'e naíjmi'ica mú'een, mi sej rá'atzaahuaté'e se'íjna í Jesus í Ciríistu'u, majta me'íime í mej tejá'amua'ajte'e, majta me'íime í mej tejá'amuavaire'e ti'itij jime'e. Naíjmi'ica tu tejá'amuayu'use'e mi sej Filipos a'uhuachéjme.

² Ché'e a'íin Dios í ti tá'íya'upua, ajta a'íin í tavástara'a a'íjna í Jesus ti ajta i'i Ciríistu'u, miché'e me'ín rí'i tejá'amuacha'íi muá'ara'ani, miché'e majta amua'anpuá'ajte'en í á'amuaxiejniu'uca jetze mi sej mu'íi, sej si xí'epi'ín ru'ihuaamua'a xá'ara'ani temua'a naa.

Pablo pu huá'ahuaviitze'e a'íime í mej té'atzaahuaté'e

³ Jé'ecan nu netémua'ave'e í Dios jemi ja'anáj ti na'a nej huáhuau í Dios jemi mú'ejmi jíme'en netí'ijta amua'utámua'aree. ⁴ Ja'anáj ti na'a nej huahuaucá í Dios jemi naíjmi'ica jime'e mú'een, jé'ecan nu tí'ijteujtzi'ire'e í Dios jemi netí'ijta á'amuaamua'areere.

⁵ Ayee nu'u caj tí'irici inee a'íjna jime'e í sej naatévai tej ti hua'utá'ixaate'en í teite te'íjna í niuu-cari ti jíme'en raxa í Dios. Senaatévai í jécua, seahta

íjii. ⁶ Nee nu neajta jépi'in tejá'umua'aree ti a'íjna í ti a'utéjche ti rí'i amuáaruuren í a'amua tzajta'a, a'íi pu xaa ne'u raanaíjmire'esin a'íjna xicájra'a jetze tí'ij ajtahua'a uvé'enen a'íjna í Jesús ti ajta ayén ántehuaa í Círíistu'u.

⁷ Ayee pu tiraavíjte'e nej niyen ti'ihuánmua'aten mú'ejmi jime'e a'iné mú'ejmi nu a'amua jemi á'anca'ane. Ti pua'a niyen í'inami'ihua, na'ari ti pua'a nej a'íjna jetze huatániuni í niuucari ti a'íjna jetze raxa í Dios, na'ari niyen tiraataxáj yee temua'a pu i'i xí'epi'in amijna i niuucari, naími'i tu ra'ancuré'a'ave í tej jín rajpuaítzi, teajta a'achú ti caj taatapuaíjve í Dios.

⁸ Dios pu ramua'aree nej jeíhua a'ij pua'a té'ennemua'ate mú'ejmi jime'e. Ayee nu che'atá a'amua jetze á'anca'ane a'ij ti a'ín ajta a'amua jetze á'ujca'ane a'íjna í Jesus ti ajta i'i Círíistu'u.

⁹ Ayee nu tí'ijhuavii í Dios jemi naíjmi'i jime'e mi sej ru'ihuaamua'a, sej si jaítze'e huaújxe'eve'en rujímmua'a tíj na'a ti yú auca'ití a'ame, setá'aj caí tí'itij jín auté'itzen, setá'aj siyen raayí'itihua'an jaítze'e, setá'aj nain jín rí'i mé titeumuámua'aree í Dios jemi.

¹⁰ Neajta nu niyen tí'ijxe'eve'e ti ij ayén amuaatámitiejte'en í ti jaítze'e ruxe'eve'e, ti ij caí tí'ití a'amua tzajta'a tásiseirihua'an ti a'ij pua'a een, ti ij caí ja'ati tí'itij jín mú'ejmi jetze te'ujpuá'ajte'en a'íjna xicájra'a jetze tí'ij yéj uvé'enen a'íjna í Círíistu'u í ti Dios án yá'ujra í ipuari japua.

¹¹ Setá'aj siyen huárini tí'ití ti í'ixi'epi'in a'íjna jemi í Jesus ti ajta i'i Círíistu'u tíj na'a ti yú a'ucá'a. Aj mú mi xaa jeíhua rí'i tiraatá'asin í Dios.

Nain pu nu'u jín tiu'utévaire'esin í Círíistu'u jemi

¹² Casi'i, ne'ihuaamua'a, ayée nu tí'ijxe'eve'e sej ráamua'aree a'íjna jíme'e, a'ij ti ti'iti náaruu, í netí'ij tiu'utévai niuucajtze'en í Dios mej mi jaítze'e ráanamua. ¹³ Pu'uri jéjre'e seijre'e nej námi'i ne'íjna jíme'e nej tí'ivaire'e í Círíistu'u jetze me'ecan. Temua'a mú ramua'aree a'íime í xantaaru'u í mej racha'íi a'íjna ti ve'ecán jín ti'itéjvee, majta í seica. Naími'i mú ramua'aree.

¹⁴ Majta í seica í ne'ihuaamua'a, í mej majta ti'ixa í Círíistu'u jetze me'ecan, mu'uri á'ujca'anejca'a me'íjna jíme'e nej námi'i. Mu'uri ti'ixa ca'anisíj jíme'e. Camu ti'itij jín tí'itziíine'e.

¹⁵ Mi majta seica miyen ti'ixa í Círíistu'u jetze me'ecan, a'iné jeihoa mú chueere'e neetzi jíme'e, mej néjcha'íire'e. Majta seica miyen ti'ixa tzáahuati'ira'a jíme'e.

¹⁶ A'íime í mej ti'ixa tzáahuati'ira'a jíme'e, ayée mú rici a'iné mení'ixe'eve'e. A'íi mú ramua'aree nej námi'i a'íjna jíme'e nej ne'íjna jín tí'ixajtaca'a Círíistu'u jetze me'ecan.

¹⁷ Mi majta í seica, a'íi mú rujímua'a mena'a a'ij tirájteu mej tiu'utaxáj í Círíistu'u jetze me'ecan. Camu ti'ixa tzáahuati'ira'a jíme'e sino ayée mú tí'imua'atze ti pua'a miyen ti'ixa, aj nu ni jaítze'e tirajpuaítzi na'ame íyu nej námi'i.

¹⁸ Aru, ¿a'iné í'irini? A'ii pu a'íin pú'een í ti jaítze'e ruxe'eve'e í mej tí'ixaxa'a í Círíistu'u jetze me'ecan. A'íj nu jín netémua'ave'e. Capu ne jetze ruxe'eve'e a'ij mej ye'í ti'ixa, ti pua'a metí'ixajta jé'iyecan jíme'e nusu mecaí. Ayej ti'ayajna. Mi neajta inee, jaítze'e nu máàj netémua'ave'e.

19 Ayee nu'u, nee nu ramua'aree ti xí'epi'in te'iráame neetzi jemi a'iné mú'een xu rahuavii í Dios jemi. Ajta a'ín í xiéjniu'ucare'ara'an í Círístu'u, a'í pu i ajta naatévai.

20 Jé'ecan nu rachú'eve'e, ayée nu neajta tí'ijxe'eve'e, nej ni caí ja'anáj tí'itevi'ira'a í Dios jemi. Huápi'i nu raxí'eve'e nej niyen a'ahuánca'ane'en nej niyen rí'i tiu'utánseijrata mej mi ráamua'aree í nej Círístu'u nu jetze neca'ane ti pua'a niyen irá'ateevi'in nej i'irúuri ná'ara'ani na'ari nej huámi'ini.

21 Ayee pu tiná'amitiejte'e ineetzi, ti pua'a niyen irá'ateevi'in nej i'irúuri ná'ara'ani, nain nu jín tiu'utévaire'esin ne'íjna jemi í Círístu'u. Mi neajta, ti pua'a neri huámi'ini, nee nu xaa tiu'utémua'iti í ta japua.

22 Ti pua'a niyen irá'ateevi'in nej i'irúuri ná'ara'ani, aj nu xaa ne'u nain tí'iseijran a'ij nej tí'imuari'e. Aj nu xaa ne'u tiu'utémua'iti. A'íj nu xaa caí mua'aree tí'itij ti jaítze'e í'ixi'epi'in, tij nej irá'ateevi'in nej ruuri nusu nej ca'anacan huámi'ini.

23 Jé'ecan nu ráamua'areeri'i i nexiejniu'uca jime'e. Aru canu xáahuí ramua'aree tí'itij ti jaítze'e na'aráanajche. Jé'ecan pu ayén ne'astí á'aye'i nej á'ura'ani neatá'aj a'utevéé ná'ara'ani í Círístu'u jemi. Jaítze'e pu í'ixi'epi'in tzíte'e nej á'ura'ani.

24 Mi ajta jaítze'e pu a'amua jetze ruxe'eve'e nej ruuri ná'ara'ani.

25 Ayej ne'ase, ayén ti'ayajna nej yen huacaí ná'ara'ani. Ayen nu huacaí na'ame sej si jaítze'e rá'antzaahuaté'en, sej si jaítze'e huaújtemua'ave'en. 26 A'íj pu jín netí'ijtáhua'a

yé huacaí ná'ara'ani a'amua jemi, jé'ecan xu huataújtemua'ave'esin, seahta rí'i tiraatá'an í Ciriístu'u ti i'i Jesús, a'iné a'íi pu naatévai ineetzi.

²⁷ Me'ecui xaa, huápi'i pu ruxe'eve'e sej siyen huárini a'ij ti tiraavíjte'e, setíj tiráanamujri'i se'íjna jetze í niuucari ti jetzen raxa í Dios. Ti pua'a ne'uun a'atanén nej tejámuaatá'ixaate'en na'ari nej yé'umua'ati ye'ímuá, ayée nu raxí'eve'e nej ni ráamua'aree sej seuj té'atzaahuate'e naíjmi'i. Setá'aj naíjmi'i tiu'utése'en ti ij caí ja'ati amuaa-muá'itín sej si caí ché'e rá'atzaahuate'en í niuucari ti jetzen raxa í Dios.

²⁸ Mú'een xu caí siyen tihuá'itziine'e setiu'utatése'e sej ti'ihuaúrixaate'en huá'a jamuan í mej amuájcha'íire'e. Ti pua'a siyen huárini, aj mú xaa ráamua'aree mej huatéepua'are. Mi seahta mú'een, Dios pu amua'irájtuaani.

²⁹ Ayee pu'u na'a, a'iné Dios pu amuaatá'a sej rapuaíjtzi xá'ara'ani Ciriístu'u jetze me'ecan, seahta rá'antzaahuate'en. ³⁰ Ayee tu teri taxí'ej antí'uuve te'íjna jime'e setíj amuacaícan naaseíj í nej jín tí'itese'eca'a, seahta seúche'e xu ranamujran nej tí'itese'e naúche'e.

2

Ciriístu'u pu nu'u ti'ití jín ti'itéveeca'a, aj pu i antíraa íjute'e

¹⁻² Mú'een xu Ciriístu'u jetze ruca'ané í a'amua tzajta'a. A'íi pu ajta rí'i amuaatá'aca ti a'ín já'amuaxe'eve'e í Ciriístu'u sej si xí'epi'ín huárini, a'iné xu'uri ra'ancuré'evi'iti í xiéjniu'ucare'ara'an, seahta seica xu tihuá'umua'atziire'e, seahta xu

seica á huá'acu'uve. A'íj nu jín á'amuahuvii sej rí'i tinaatá'an nain jime'e, sej si siyen ruxí'ej tiú'umua'ati temua'a naa naijmi'i, sej si siyen ruxí'ej titehuaújxe'eve'en, sej si ruxí'ej tirájteuve'en sej ajta mi sej, sej si mú'een rujímua'a ráahuauni.

³ Ché'e caí ja'ati ruseíj rájteuve'en í ti jín ahuaújtzaahuat'e'en. Ajta ché'e caí ja'ati teúura'ate'e, sino ché'e a'ín ayén tiraatámitiejte'en ti jaítze'e tí'ivaire'e í sej caí a'íjna. ⁴ Ché'e caí ja'ati a'í na'a rahuauca a'íjna í ti jetzen ruxe'eve'e ruseíj, sino ché'e ajta raatévaire'en í sej a'íjna jime'e ti ajta a'íjna jetze ruxe'eve'e.

⁵ Setá'aj siyen che'atá sena'a tiú'umua'ati a'ij ti tiu'umuá'aj a'íjna í Ciriístu'u ti ajta i'í Jesús.

⁶ Ajta a'ín í Ciriístu'u, ayée pu i éene'e i'í Dios, capu ayén tirá'amitiejte'eca'a ti ayén titeúura'ate'e ti ayén aúche'e ruxí'ej 'eene'en í Dios jemi. ⁷ Sinu áa pu ti'ití'a í ruxí'evi'ira'a jime'e í ti jín ti'itevéé já'araa u ta japua. Aj pu i a'ín huaseíjre tíj í ja'ati mej tí'ira'aijte'e. Ayee pu huanú'ihuaca'a tetíj iteen.

⁸ Ajta pu ayén teví pu'éene'e tetíj iteen. Ajta a'ín, capu ve'ecán jín ti'itéveeca'a, sino huataúra'a ti huámí'ini. Huamí'i, icu, í cúruu jetze. ⁹ A'íj pu jín Dios anti'ímua ra'antítuaa. Aj pu i raatá'a ti te'enteárute ti'itij jime'e ti jaítze'e ve'ée caí máaj ti'iti.

¹⁰⁻¹¹ A'íj pu jín, a'íjna xicáara'an jetze tí'ij te'entipua'ajte'en nain, matí'ij ráamua'aree tijín: "Pu'uri tí'aijta í Jesús", aj mú xaa títunutaxi'ín naími'i í mej é'esiejre'e u ta japua, majta í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua, majta í mej

é'eseijre'e u tajete, matá'aj naími'i miyen raataxáj yee: "A'ii pu tavástara'a pú'een a'ijna í Jesús ti í'i Círíistu'u." Ayee mú me'ijna jín huarín, aj mú mi rí'i tiraatá'asin í Dios í tej rájya'upua.

A'íime í mej té'atzaahuaté'e miyen nu'u tí'ivaire'e mej hua'utátatzavi'i í mej yen a'uchéjme iyen chaanaca japua

¹² Seajta mú'een, mi nee á'amua'ixe'eve'e, ja'anáj ti na'a nej á'ucatii a'amua jamuan, ja'anáj ti na'a, ayée xu huaríj netíj tejamuá'ixaa. Seajta íjii, nej yé ímuá huatáca, setá'aj siyen che'atá sena'a huárini. Seúche'e xu siyen rijca, a'ij nej tejá'amua'ixaate'e. Setá'aj raanaíjmire'en í ti auj tejamuá'aturaate'e a'amua tzajta'a. Rí'i xu'u mú'een nain jíme'e, sej si caí ti'itíj jín auté'itzen í Dios jemi.

¹³ Ayee pu'u, a'iné Dios pu amuaatá'aca í ca'aníjra'a, sej si siyen rijcaa í ti í'ixí'epi'in a'ij ti a'ín tira'aráanajche. Ajta a'íi pu tejámuaatévaire'esin sej si raanaíjmire'en.

¹⁴⁻¹⁵ Naíjmi'i tíj na'a ti ayén ruxe'eve'e sej siyen huárini, setá'aj caí jíme'en runiúuste'e, na'ari sej caí jíme'en a'ij pua'a tiúj'ixaate'e tí'ij caí ja'ati ti'iti jín mú'ejmi jetze te'ujpuá'ajte'en.

Sej si seajta ti'iter'ene'en í a'amua tzajta'a, sej si siyen teitestemua'ame'en pu'éene'en xá'ara'ani í Dios, sej si caí ti'itíj jín auteáuran í Dios jemi, iyen chaanaca japua sej huápuaseaaruve'en huá'a tzajta'a í mej a'ij pua'a tí'iteteite, í mej caí xí'epi'in me títeumuámua'aree. Seajta huá'a tzajta'a á'ucíne sej tihua'utá'ixaate'en í niuucari ti jín Dios taajéjcuare'e itejmi.

Ayee xu sel'ijna jín huarín, mú'een xu huaseíjre'en á jéjre'e huá'a jemi í teite. Xíee sej cu mú'een hua'atátzavi'ira a'íime.

¹⁶ A'íj nu jín ahuántzaahuaté'sin ne'ájna xicáara'an jetze tí'ij ajtahua'a uvé'enen a'íjna í Círístu'u. Ayee nu niyen ahuántzaahuaté'sin tí jé'ecan naa tináavai nej ne'íjna jín tí'itese'eca'a, ajta ayén naa tináavai ne'íjna jíme'e í nej tiu'umuáriej.

¹⁷ Mú'een xu tiu'utámuaí'ivejta sel'ijna jíme'e sej tí'ivaire'e í Círístu'u jemi, seajta sel'ijna jíme'e sej rá'atzaahuaté'e. Ajta, tí pua'a méneje'icatan ayajna mej mí raanaíjmire'en í sej jín seri siyen tiu'utámuaí'ivejtaca'a, naúche'e nu netémua'ave'e ne'íjna jíme'e nej a'atzu tejámuaatévai. Mú'ejmi nu jetze netémua'ave'e.

¹⁸ Seajta mú'een, setá'aj siyen che'atá sena'a huaújtemua'ave'en, seajta neetzi huatá'an í nej jín huatántemua'ave'en.

Jíme'en a'íjna í Timoteo, ajta a'íjna í Epafrodito

¹⁹ Ajta, tí pua'a ayén neetá'acare'en í nevástara'a a'íjna í Jesús, ayée nu raxí'eve'e nej ca'anacan Timoteo tiu'uta'ítí'í mú'ejmi jemi nej ní huatántemua'ave'en netí'ij ráamua'aree a'ij tí tejá'amuavaire'e mú'ejmi. ²⁰ Capu mé'e ja'ati ayajna tíj amíjna tí ayén che'atá na'a tí'imua'atze netíj inee, tí ajta ayén rahuauca tzáahuati'ira'a jíme'e a'íjna tí a'amua jetze ruxe'eve'e.

²¹ Mí majta mí seica, naími'í mú rahuauca í tí huá'a jetze ruxe'eve'e. Camu a'atzu rahuauca í tí jetzen ruxe'eve'e í Círístu'u tí í'í Jesús. ²² Aru xu'uri mú'een ramua'aree tí a'ín Timoteo, pu'uri

tiu'utasejratata'a ti caí auté'itze a'iné pu'uri tinaatévaí a'ijna jime'e nej tihua'utá'ixaa í niuucari ti jíme'en raxa í Dios. Jé'ecan pu tiu'umuáriej ne jamuan tíj seij yaujra'an tí'imijhuaca jamuan í táàtajra'an.

²³ A'ij nu jín néjxe'eve'e nej raata'íte mú'ejmi jemi netíj neri ráamua'areere a'ij ti ye'l tinaatévaire'esin ineetzi. ²⁴ Mi neajta inee, naúche'e nu rachú'eve'e í nevástara'a, nej ni neseíj ca'anacan a'atanén.

²⁵ Ajta, ayej ne'ase, ayée pu ruxe'eve'e nej amua-caícan mú'ejmi jemi raata'íte í ne'ihuaara'a, a'ijna í Epafrodito. A'ii pu a'ín pú'een í sej mú'een neja'uta'íti'iri'i ineetzi jemi ti a'ín tinaatá'an tí'iti ti ná'aturaate'e. A'í pu tiu'umuáriej nee jamuan, teajta naíjmi'i tu tiu'utése'eca'a. ²⁶ Jé'ecan pu xaa á'amuaseijramí'i. Ajta a'ij pua'a raatá'a a'ijna jime'e í sej ráamua'areeri'i ti a'ín tijcuí'ineca'a.

²⁷ Ayej xaa ne'u ti'ayajna ti tí'icuí'ica'a. Tín pu huamí'i. Mi ajta, Dios pu rá'acu'uvejca'a a'ijna. Ajta ayén che'atá na'a ná'acu'uvejca'a ineetzi nej ni caí nexiéemiste'eché'e. Pu'uri naací'i í nej jín rajpuaítzi ná'aye'i.

²⁸ A'ij nu jín neri jaítze'e raxí'eve'e nej raata'íte mú'ejmi jemi sej si huaújtemua'ave'en seti'ijtahua'a raaseíj. Mi neajta inee, nej ni caí ché'e niyen tí'inexieemiste'e.

²⁹⁻³⁰ Setá'aj ra'ancuré'evi'itín í tavástara'a jetze me'ecan. Setá'aj huaújtemua'ave'en a'ijna jemi í Epafrodito. Seajta rí'i tihua'ajcha'ica í teteca tíj amijna, se'ijna jime'e ti tén huamí'i ti tí'imuari'eca'a í Ciríistu'u jetze me'ecan. A'í pu ayén huataújtuaa ti huámí'ini tí'ij tináavaire'en

ineetzi. Capu ayén tejamuaac'i'í mú'ejmi sej si siyen huárini a'iné sej cáí yé já'ahua'aca'a.

3

Jíme'en a'íjna ti xaa tí'ivaire'e í Dios jemi

¹ Pu'uri íjii, ne'ihuaamua'a, setá'aj huaújtemua'ave'en jemin í tavástara'a. Nu'uri niyen tejámuaata'íti'iri'i. Nu'uri neajtahua'a nena'a tejá'amua'íti'i. Capu né'una'aviste'e neetzi jemi nej niyen rici, a'iné a'í pu á'amuacha'íj a'ame.

² Rí'í xu'u mú'een, a'ímej jemi í teteca í mej miyen á'ujjhu'a'an matíj í tzi'ici í ti cáí ja'ati huá'ajye'emua. A'íj mú pua'a rici a'íme í teteca, mej ruhuá'ira'a ajtasí'iche. Metiú'itzite'e, micu.

³ Mi teajta iteen, a'íi tu a'ín pú'een í tej tanavij a'antisí'iche tzáahuati'ira'a jime'e. Ajta a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'í pu xaa taatá'aca í tej rí'í tiratá'acare'en í Dios. Jé'ecan tu jetzen huatátatemua'ave'esin í Ciríistu'u ti ajta i'í Jesús. Teajta iteen, catu xaa rá'atzaahuate'e te'íjna jime'e í tej rájteu í tatzajta'a.

⁴ Ti pua'a seíj ayén tirá'amitíejte'e ti ayén tiraavíjte'e ti rá'atzaahuate'e a'íjna í ti tirájteu í ru tzajta'a, ché'e a'ín ráamua'aree ti jaítze'e ayén tiraavíjte'e ineetzi jemi.

⁵ Tí'íj teuumé'eca aráhuaica xicaj nej jetzen huanú'ihuaca'a, mena'antisíjcheca'a í nenavij jetze. Huá'a jetze nu ajtémecan í mej jee yaújmua'ame'en a'íjna í Israel teecan. Neajta i'í huáacixa'ara'an a'íjna í Benjamín teecan. Huá'a jetze nu ajtémecan í mej jee hebreo pú'een. Ayee nu huanú'ihuaca'a. Neajta nu

hua'aniuuca jín tí'ixaxa'a. Jíme'en a'íjna í yu'uxari tí ra'uyú'uxaca'a a'íjna í Moises teecan, nee nu i'i fariseo.

⁶ Ayee nu rí'i huápi'i tí'itese'eca'a ne'íjna jíme'e í neye'irá. A'íj nu jín a'íj pua'a tihuá'ajtea'axi'ica'a í mej rá'atzaahuaté'eca'a me'íjna í Jesús. Neajta, canu ja'anáj tí'itij jín auteájturaa a'íjna jíme'e í nej tíjye'iraca'a. ⁷ Nain a'achú tí caj tí'ipua'amé, jé'ecan pu ne jetze ruxe'eve'eca'a í nej nejní'í tíjye'iraca'a.

Ajta íjii, ayée pu tiná'amitiejte'e ineetzi tí caí ché'e tí'itij vaire'e a'íjna jíme'e nej neri ravaire'e ne'íjna í Círíistu'u. ⁸ Ajta á'iyen, í tí jaítze'e ruxe'eve'e, a'íj tí tí'iti tináaci'itíche'e, pu'uri ayén tiná'amitiejte'e tíjín yee tiú'itziite'e. Niché'e yee mé rúuhua'axín.

A'ii pu'u, jé'ecan pu jaítze'e tineetéva'iri nej ráamua'atí ne'íjna í nevástara'a, a'íjna í Círíistu'u tí ajta i'i Jesús. Ne'íjna jíme'e í Círíistu'u, nain nu mé huahuá'axi. Cu xíee, xa'iri tí cu pú'eenen a'íjna tí ajmí'í na'ará'ajchecha'a. Ayee pu tiná'amitiejte'e íjii tí ayén een jíme'e. Nee nu mé rúuriexi ne'íjna jíme'e nej ní tiu'utémua'itín í Círíistu'u jemi.

⁹ Ayee nu'u tí'imua'atze ne'íjna jíme'e, nej ní huatévée ná'ara'ani í Círíistu'u jemi, nej ní caí tí'iti jín auteáturan í Dios jemi. Canu ché'e níyen tí'imua'atze yee nee nu rí'i tí'itevij ne'íjna jíme'e nej yee nain jín ra'ará'astijre a'íj tí té'axa í yu'uxari jetze, sino ayée pu tirá'amitiejte'e í Dios í nej rí'i tí'itevij, a'íjna jíme'e nej rá'atzaahuaté'e í Círíistu'u.

¹⁰ A'ii pu a'ín pú'een í nej raxí'eve'e neatá'aj ráamua'atí ne'íjna í Círíistu'u, neajta ráamua'atí í

muári'eri'ira'a í ti jín Dios ra'ajjá í Círíistu'u huá'a
tzajta'a í mi'ichite, neajta rajpuaítzi na'ame í
Círíistu'u jamuan, nej ni niyen seíre'e ná'ara'ani tíj
a'íjna í Círíistu'u tí'ij huamí'i.

¹¹ A'íj nu jín rachú'eve'en nej raatá'ase a'íjna
xicáara'an jetze matí'ij a'itácíne í mi'ichite ti pua'a
necaí a'ij huárini inee.

*A'í pu nu'u tí'itese'e ti ayén tira'ará'asten ti
jíme'en Círíistu'u raatá'aseca'a*

¹² Caxí nu xaa ne'u raatá'aseca'a ne'íjna
í nej caí xi auté'itze'ara'an; canu neajta xí
nain ra'ará'astijre. Naúche'e nu huátíeen nej
ni raatá'ase ne'íjna í ti jíme'en naatá'aseca'a í
Círíistu'u ti i'í Jesús ti ij a'ín huateúra'ate'en ineetzi.

¹³ Ne'ihuaamua'a, canu niyen
tejá'amua'ixaate'e yee nu'uri raanaíjmire, sino
ayée nu'u rici: canu ché'e niyen ne'íjna jín
tí'imua'atze yee í tu'uvé'eteajti sino netí'itese'e
nej ni raatá'ase í ta'amúajca.

¹⁴ Ayee nu een jín rici, nej ni raatá'ase a'u ti
a'utavií í júmi'inari, nej ni ti'iti huamuá'itín í ti
jín Dios né'ejee u júte'e í Círíistu'u jemi, a'íjna
jemi ti ajta i'í Jesús. ¹⁵ Naími'i a'achú tej caj
ti'ipua'amé í tej teri vaujsi, tiché'e tiyen che'atá
tena'a tiú'umua'ati. Na'ari caí ti pua'a siyen seicié
tiú'umua'ati ti'tíj jíme'e, ti caí ayén tejámuaavíjte'e,
Dios pu tejámuaataseíjrate'esin.

¹⁶ A'íj tu'u, tiché'e tiyen ra'ará'astijre'en te'íjna
jíme'e í tej teri raatá'aseca'a.

¹⁷ Ne'ihuaamua'a, setá'aj siyen
ti'ihuaúritiejte'en netíj rici inee. Seajta mú'een,
ayée xu tiú'umua'ati se'íjna jíme'e í mej miyen

rici a'ij tej tejamuá'ixaa. Neajta nu xaa huányeinixi ne'ijna jime'e í nej neri'itíhua'a niyen tejá'amua'ixaate'e.

18 Rí'i xu'u mú'een, a'iné mu'íi nu tejámuaatá'ixaa, ne'ijna jime'e í nej neri'itíhua'a niyen tejámuaatá'ixaate'esin, neajta nu neyeínen ne'ijna jime'e, í mej mu'iití seicié miyen tí'imua'atze. Ayee mú rici, cu xíee mej cu rájcha'íire'e í Ciriístu'u ti a'ín huamí'i í cúruu jetze.

19 Ayee pu tihuá'aci'iti í mej yá'uríeeni í huá'axiejniu'uca ti auj ruurica'a. Me'ehuaújpu'a'arixí'isin, micu. Jaitze'e pu huá'a jetze ruxe'leve'e mej jeíhua tiú'ucua'ani. A'ij pu jín hua'axaye pu pú'een í huá'a Dios. Majta miyen á'ujtzaahuaté'e me'ijna jime'e í mej jín tiu'utatévi'ira'ata. A'ii mu'u jetze tiú'umua'ati a'ijna ti é'eseijre'e íiyen chaanaca japua.

20 Mi teajta iteen, a'úu tu é'eme'ecan u ta japua. Teajta jé'ecan tu rachú'leve'e ti a'uun e'icáanen a'ijna ti tu'irájtuaani, í tavástara'a, a'ijna í Jesús ti i'í Ciriístu'u.

21 A'íi pu seicié táaruuren tíj na'a a'ín ratéhua'ira'a ti naa seijre'e, a'ijna í ru-muári'eri'ire'ara'an jime'e, í ti jín tiu'utémua'itín naíjmi'i ti yé seijre'e íiyen chaanaca japua, ajta naíjmi'i ti án é'eseijre'e u ta japua.

4

Tej nu'u rí'i huátaruuren í tavástara'a jemi

1 Ayee pu'u, ne'ihuaamua'a í nej já'amuaaxe'leve'e. Jé'ecan nu á'amuaaseijramí'i, a'iné mú'een xu a'ín pú'een í nej jín huatántemua'ave'e, í nej raamuá'iti.

Xa'ahuaújca'anen mi ru tzajta'a sej si tiu'utévaire'en seúche'e í tavástara'a jemi, mú'een mi nej já'amuaxe'eve'e.

² Nee nu huá'ijee amímej, ne'íjna í Euodia, neajta ne'íjna í Sintique, mej mi antiújcí'ipiire'en mej mi ru'ihuaamua'a muá'ara'ani í tavástara'a jemi.

³ Pajta mú'ee, mi pej xaa neetzi jetze ajtévaire'e, nee nu muahuavii í pej hua'utévaire'en amímej í uuca, a'iné a'íi mú majta najtévaire'eca'a in-eetzi, tet'íj tihua'utá'ixaate'eca'a í niuucari ti jín Dios tu'irájtuaani. Majta jetzen rajtévaire'eca'a a'íjna í Clemente, majta huá'a jetze mi seica í mej neetzi jetze najtévaire'eca'a. Ayee pu té'eyu'usil'í í yu'uxari jetze a'íj mej ánte'arua mej mi a'uté'uu muá'ara'ani ruurican tíj na'a rusén jime'e í Dios jemi.

⁴ Ja'anáj ti na'a nain xicaj tzajta'a, ajta nain tíca'ari tzajta'a, sehuaújtemua'ave'e mú'een í tavástara'a jemi. Neajtahua'a nu tejámuaatá'ixaate'esin yee: Sehuaújtemua'ave'e.

⁵ Setá'aj naími'í siyen tiráamua'aree sej caí ti'iti teúura'ate'e, sino será'uviicua'í temua'a naa a'ímej í mej seicié tí'imua'atze. Pu'uri yé vejli'í huatéjvee í tavástara'a.

⁶ Caxu tí'imujca ti'itij jime'e, sino nain xu tiraata'ixaate'en í Dios jemi a'achú ti caj tejamuá'aturaate'e, setá'aj raatáhuavii nain jime'e, seajta rí'í tiraatá'an í Dios.

⁷ Aj pu xaa Dios amuaatá'asin í sej jín rí'í huárini í ru tzajta'a. Capu ja'ati ramua'aree a'íj ti ye'í tí'iri'íri ti ayén rí'í tejaamuaatá'an í ru tzajta'a. A'íj pu xaa Dios amuaatépua'ajte'esin í á'amuaxiejni'uca, ajta í á'amua'mua'atziira'a

a'íjna jíme'e í sej jetzen araújca'ane í Círístu'u ti i'í Jesús.

Mej nu'u r'í tiú'umua'atzi me'íjna jetze ti x'epi'in een

⁸ Seajta á'iyen, ne'ihuaamua'a, setá'aj siyen tiú'umua'ati se'íjna jetze ti'iti ti ayén ti'ayajna, na'ari ti'iti ti ayén raavíjte'e sej si r'í tiraatéjtuaani nusu ti'iti ti ayén raavíjte'e ti tiráaci'iti sej.

Seajta siyen jetzen tiú'umua'ati ti'iti ti jé'iyecan, ca'in ti'iti ti naa seijre'e. Ti pua'a ti'iti tí'ixi'epi'in na'ari ayén tiraavíjte'e sej r'í tiraata'ixaate'en, setá'aj se'íjna jetze tiú'umua'ati.

⁹ Ajta, ti'iti ti na'a nej tejamuaamuá'ate, nusu ti'iti sej ra'ancuré'a neetzi jetze, na'ari nej tejámuaatá'ixaa, setá'aj siyen huárini. Ajta a'ín í Dios pu amuaatévaire'esin sej si naa r'í titeeté'uuca.

Jíme'en í mej jín raatapuaijve

¹⁰ Jé'ecan nu huaántemua'ave'e í nevástara'a jemi, ne'íjna jíme'e í sej seajtáhua'a sena'a na'utámua'areeri'i. Mú'een xu ramua'areereca'a tzíte'e ti'iti ti ná'aturaate'eca'a. Ayee pu'u, capu tejamuaatá'a a'ij sej ye'í tinaatévaire'en.

¹¹ Canu niyen tí'ixa yee canu a'ij tí'ijviicua'i. Canu xaa ne'u. Nu'uri raarí'ire a'ij nej tirá'aviicua'iran ne'íjna jíme'e a'achú nej caj tí'ituaave.

¹² Nee nu ramua'aree a'ij nej ye'í huárini ti pua'a nej caí a'ij tí'ijviicua'i nusu ti pua'a yee netí'ituaave inee. Nee nu neri raarí'ire nej nain jín tiu'utémua'itín ne'íjna jíme'e í nej juxa na'ari ti pua'a ne'i'icua. Ajta ti pua'a ti'iti na'avé'eturaate'en, na'ari ti pua'a necaí ti'iti

tícha'íi, neajta niyen raarí'ire nej tiu'utémua'itin.
¹³ Nain nu jín tiu'utémua'itin, ne'íjna jime'e nej
Ciríistu'u jetzen aránca'ane.

¹⁴ Mi seajta mú'een, xí'epi'in xu huaríj se'íjna
jime'e sej siyen tinaatévai íiye nej a'íjna jín
tí'itese'eca'a.

¹⁵ Seajta mú'een, mi sej Filipos é'eche, xu'uri
ramua'aree a'ij ti 'eene'e setí'ij xa'ichu'i te'ará'aste
amuacaícan í sej cáj rá'antzaahua í niuucari ti
jime'en raxa í Dios.

Netí'ij neri huiiramé'eca ne'újna Macedonia,
mú'een xu'u naatévai se'íjna jime'e í tej naíjmi'i
tiu'umuáriej. Mú'een xu xaa tinaatapuaíjve ineetzi.
Seajta mú'een xu te'encuré'a neetzi jemi. A'u
ti na'a mú tiújse'irihua'a mi seica, camu a'atzu
miyen huaríj setíj mú'een.

¹⁶ Ajta, netí'ij ne'uun a'utéveeca'a a'ujna
Tesalónica, caxu sej sena'a tineja'uta'íti'iri'i a'íjna
jime'e í ti tiná'aturaate'eca'a.

¹⁷ Canu xaa rahuauca sej seajtáhua'a tinaatá'an,
sino a'ij nu'u huauca í ti tejamuáaci'iti aúche'e.

¹⁸ Nain nu neri ancuré'a. Neajta xaa ne'u jaítze'e
aúche'e. A'iné Epafrodito ari tinaatá'a a'achú sej
caj tineja'uta'íti'iri'i, jeíhua nu tí'ijcha'íi neri í sej
tineja'uta'íti'iri'i. Yee pu 'een tíj muaí'ivéjri ti naa
teáarí'e, ti naa 'een, ti ra'aráanajche í Dios.

¹⁹ Ajta a'ín í Dios í nej tí'ijvaire'e, a'íi pu nain
tejámuaatapuaíjve'esin ruxí'evi'ira'a jime'e a'achú ti
caj tejamuá'aturaate'e. Ayee pu tejámuaatá'asin
a'ij ti tiraavíjte'e, a'iné a'ín pu nain tí'ijcha'íi ja-
muan a'íjna í Ciríistu'u, í ti í'i Jesús.

²⁰ Tiché'e jé'ecan tiraatateújtzi'ire í Dios, a'íjna í tej rájya'upua. Tiché'e r'íi tiraataxáj tíj na'a rusén jime'e. Ché'e ayajna.

A'íjna ti jín ra'antipué'ari

²¹ Setá'aj hua'utateújte'en neetzi jetze me'ecan naíjmi'ica í mej a'uté'uu í Dios jemi a'íjna jime'e ti a'ín Ciríistu'u huá'a japua huaniú.

Majta í ne'ihuaamua'a í mej ayajna huateí, a'íi mú majta huá'ateujte'e. ²² Naíjmi'i í mej yé hu-ateí ayajna, í mej yé huaté'uu í Dios jemi, a'íi mú á'amuateujte'e tzíte'e, a'íime í mej huá'a jetze ajtéme'ecan í huá'ateitestemua'a a'íjna ti i'í César.

²³ Ché'e a'ín í tavástara'a, a'íjna í Ciríistu'u ti i'í Jesús, ché'e a'ín r'íi tejá'amuacha'íi á'ara'ani.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa